หนังสือขอโทษกรณีหมิ่นประมาท: ผลต่อคดีอาญาและคดีแพ่ง และข้อความที่ต้องระบุ

โดย เอกสยาม ชัยศร ที่ปรึกษากฎหมาย
บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด

> เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะกรณี การพิจารณาแต่ละเรื่องต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

สาระสำคัญโดยสรุป

- หนังสือขอโทษ**ไม่ทำให้คดีอาญาระงับเอง** สิทธินำคดีหมิ่นประมาทมาฟ้องระงับเมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความโดยถูกต้องตามกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2)
- บันทึกที่ผู้เสียหายยังไม่มีเจตนาสละสิทธิดำเนินคดีอาญาในทันที **ยังไม่เป็นการยอมความ** ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 262/2565
- ความรับผิดทางแพ่งระงับเฉพาะส่วนที่ผู้เสียหายสละไว้ใน**สัญญาประนีประนอมยอมความ**ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 850 ถึง 852
- ในคดีแพ่ง ศาลสั่งให้จัดการตามควรเพื่อทำให้ชื่อเสียงกลับคืนดีได้เมื่อผู้เสียหายร้องขอตาม**มาตรา 447** ในคดีอาญา ศาลสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาได้ตาม**ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 332**
- ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยผลของคำขอโทษ หนังสือขอโทษที่ทำโดยสมัครใจจึง**อาจถูกอ้างเป็นพยานเอกสาร**ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

- การเจรจาขอให้ขอโทษ**ไม่หยุดอายุความร้องทุกข์สามเดือน**ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 และข้อเรียกร้องต้องไม่มีลักษณะขู่เข็ญตามมาตรา 337
- อังกฤษมีกระบวนการ **offer to make amends** (ข้อเสนอแก้ไขและขอโทษ) ตาม Defamation Act 1996 ส่วนญี่ปุ่นให้ศาลสั่งลงประกาศขอโทษได้ตามประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา 723

หนังสือขอโทษกรณีหมิ่นประมาทคือหนังสือที่ผู้กล่าวหรือผู้โพสต์ถอนถ้อยคำและแสดงความเสียใจต่อผู้เสียหาย หนังสือนี้ไม่ทำให้คดีระงับเอง คดีอาญาระงับเมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) และคดีแพ่งระงับตามที่ผู้เสียหายสละสิทธิไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความ

หนังสือขอโทษกรณีหมิ่นประมาทคืออะไร มีผลทางกฎหมายแค่ไหน

หนังสือขอโทษกรณีหมิ่นประมาทคือหนังสือที่ผู้กล่าวหรือผู้โพสต์ถอนถ้อยคำที่ทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียงและแสดงความเสียใจ กฎหมายไทยไม่ได้กำหนดแบบหรือผลของหนังสือนี้ไว้เป็นการเฉพาะ ผลทางกฎหมายจึงขึ้นกับว่าหนังสือนั้นมาพร้อมการถอนคำร้องทุกข์ การยอมความ หรือสัญญาประนีประนอมยอมความหรือไม่

ความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามมาตรา 328 เป็นความผิดอันยอมความได้ มาตรา 333 บัญญัติว่า **“ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้”**[1] ลักษณะนี้ทำให้ผู้เสียหายเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินคดีต่อหรือไม่ คำขอโทษจึงมีบทบาทมากในคดีหมิ่นประมาท เพราะเป็นสิ่งที่ผู้เสียหายจำนวนมากต้องการมากกว่าโทษจำคุกหรือค่าปรับ

เมื่อตรวจถ้อยคำของประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่พบบทบัญญัติที่กล่าวถึงคำขอโทษหรือการขอขมาโดยตรง หนังสือขอโทษจึงเป็นเอกสารที่คู่กรณีจัดทำขึ้นเอง และต้องอ่านคู่กับหลักกฎหมายสามเรื่อง เรื่องแรกคือเหตุที่ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ เรื่องที่สองคือสัญญาประนีประนอมยอมความทางแพ่ง และเรื่องที่สามคือการรับฟังพยานหลักฐาน หัวข้อถัดไปอธิบายทีละเรื่อง

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

ในทางปฏิบัติ หนังสือขอโทษปรากฏได้สามรูปแบบ แบบแรกคือหนังสือขอโทษที่ผู้กล่าวหรือผู้โพสต์ส่งถึงผู้เสียหายเอง ก่อนมีการแจ้งความ แบบที่สองคือข้อความขอโทษที่เป็นเงื่อนไขหนึ่งในบันทึกยอมความ ร่วมกับการลบข้อความและการชำระเงิน แบบที่สามคือข้อความขอโทษหรือประกาศที่ศาลสั่งตามคำขอของผู้เสียหาย ผลทางกฎหมายของทั้งสามแบบแตกต่างกัน ผู้ที่จะลงนามหรือรับหนังสือขอโทษจึงควรรู้ก่อนว่าหนังสือที่ตนเกี่ยวข้องอยู่ในรูปแบบใด

ขอโทษแล้วคดีอาญาหมิ่นประมาทจบไหม

ไม่ จบ โดยอัตโนมัติ ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา มาตรา 39 (2) ให้ สิทธิ นำ คดี ความผิดต่อส่วนตัวมาฟ้องระงับเมื่อถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความโดยถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งสามกรณีเป็นการกระทำหรือการตกลงของผู้เสียหาย คำขอโทษของผู้กระทำเพียงฝ่ายเดียวจึงไม่ทำให้คดีระงับ

มาตรา 39 บัญญัติว่า **“สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้ (1) โดยความตายของผู้กระทำผิด (2) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย”**[2] ในชั้นพนักงานสอบสวน มาตรา 126 บัญญัติว่า “ผู้ร้องทุกข์จะแก้คำร้องทุกข์ระยะใด หรือจะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้”[3] ส่วนในชั้นศาล มาตรา 35 วรรคสอง ให้คดีความผิดต่อส่วนตัว “จะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้” แต่ถ้าจำเลยคัดค้านการถอนฟ้อง ศาลต้องยกคำร้องขอถอนฟ้อง[4]

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 262/2565 แสดงว่าการลงนามในบันทึกที่มีเงื่อนไขยังไม่เท่ากับการยอมความ คดีนี้คู่กรณีทำบันทึกการไกล่เกลี่ยยอมความกัน แต่เงื่อนไขในบันทึก **“แสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่ได้มีเจตนาจะสละสิทธิ ใน การ ดำเนิน คดีอาญา แก่ จำเลย ในทันที”** ศาลฎีกา จึง วินิจฉัย ว่า “กรณี จึง ยัง ถือ ไม่ได้ ว่า เป็นการยอมความตามกฎหมาย อันจะ ทำให้สิทธิ นำ คดีอาญา มา ฟ้อง เป็นอัน ระงับ ไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (2)”[5] หลักนี้ใช้กับหนังสือขอโทษโดยตรง ถ้าบันทึกที่แนบหนังสือขอโทษเขียนว่าผู้เสียหายจะถอนคำร้องทุกข์ต่อเมื่อผู้กระทำ ปฏิบัติ ตามเงื่อนไข ครบ เช่น ลง คำขอโทษ ครบ ระยะเวลา หรือ ชำระเงิน ครบ ทุก งวด คดี ยังไม่ระงับจนกว่าผู้เสียหายจะถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องจริง

ผล ในทางปฏิบัติ คือ หนังสือ ขอโทษ กับ การ ถอน คำร้องทุกข์ ควร ผูก กัน ด้วย ข้อตกลง ที่ ระบุ เวลา ให้ ชัด ผู้กระทำ ต้องการ ให้ ถอน คำร้องทุกข์ พร้อมกับ การลงนาม ผู้เสียหาย ต้องการ ถอน เมื่อ เงื่อนไข สำเร็จ แล้ว ทั้งสองแนวทางใช้ได้ตามกฎหมาย แต่ต้องเขียนให้ทุกฝ่ายรู้ว่าคดีจะระงับเมื่อใด ขั้นตอนการถอนคำร้องทุกข์ อำนาจในการยอมความ และการเขียนบันทึกยอมความ อธิบายไว้ในบทความ ยอมความคดีหมิ่นประมาท ถอนแจ้งความได้ถึงเมื่อไหร่

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

ข้อควรระวังอีกข้อหนึ่งอยู่ที่ข้อหาอื่นที่มากับหมิ่นประมาท การถอนคำร้องทุกข์ระงับเฉพาะคดีความผิดต่อส่วนตัว มาตรา 126 วรรคสองบัญญัติว่าในคดีซึ่งมิใช่ความผิดต่อส่วนตัว การถอนคำร้องทุกข์ไม่ตัดอำนาจพนักงานสอบสวนที่จะสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่จะฟ้องคดี ถ้าการกระทำเดียวกันเข้าความผิดฐานอื่นที่ยอมความไม่ได้ หนังสือขอโทษและการถอนคำร้องทุกข์จะไม่ระงับข้อหานั้น

ขอโทษแล้วยังถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายได้หรือไม่

ฟ้องได้ ถ้าผู้เสียหายไม่ได้สละสิทธิเรียกร้องทางแพ่ง ความรับผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 423 ระงับเฉพาะส่วนที่ผู้เสียหายสละไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความตามมาตรา 850 ถึง 852 หนังสือขอโทษที่ผู้กระทำส่งฝ่ายเดียวไม่ใช่สัญญาประนีประนอมยอมความ เพราะไม่มีการผ่อนผันให้แก่กันของทั้งสองฝ่าย

มาตรา 423 วรรคหนึ่งวางหลักความรับผิดทางแพ่งว่า “ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริงเป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น”[6] สิทธินี้แยกจากคดีอาญา การถอนคำร้องทุกข์ในคดีอาญาจึงไม่ได้ทำให้สิทธิเรียกค่าเสียหายสิ้นไปเสมอ

มาตรา 850 นิยามว่า **“อันว่าประนีประนอมยอมความนั้น คือสัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน”**[7] มาตรา 851 กำหนดว่าถ้าไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิด จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้[8] และมาตรา 852 บัญญัติว่า “ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป”[9] ถ้อยคำ “ซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละ” หมายความว่าสิทธิที่ระงับคือสิทธิที่เขียนไว้ว่าสละเท่านั้น

เมื่อใช้หลักนี้กับคำขอโทษ ผู้กระทำที่ต้องการให้เรื่องจบทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งต้องได้ข้อความที่ผู้เสียหายลงนามสละสิทธิเรียกร้องทางแพ่งด้วย ส่วนผู้เสียหายที่ยังต้องการค่าเสียหายควรเขียนให้ชัดว่าการรับคำขอโทษไม่ใช่การสละสิทธิทางแพ่ง ถ้าไม่มีข้อตกลง ผู้เสียหายยังฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ภายในอายุความหนึ่งปีนับแต่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 448 ผลต่อคดีแพ่งของการยอมความในคดีอาญาอธิบายเพิ่มเติมไว้ในบทความ ฟ้องหมิ่นประมาทเรียกค่าเสียหายได้เท่าไร

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

คำขอโทษที่ไม่ได้ระงับคดีแพ่งยังอาจมีผลต่อจำนวนเงินมาตรา 438 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด”[10] ผู้เขียนเห็นว่าการถอนถ้อยคำและขอโทษในช่องทางเดิมโดยเร็วเป็นพฤติการณ์ที่จำเลยยกขึ้นอ้างได้ว่าความเสียหายไม่ขยายวงต่อ แต่ศาลจะให้น้ำหนักเพียงใดขึ้นกับข้อเท็จจริงของแต่ละคดี

ศาลสั่งให้ขอโทษหรือลงประกาศคำพิพากษาได้หรือไม่

ได้ภายในขอบเขตของกฎหมาย ในคดีแพ่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 447 ให้ศาลสั่งผู้ทำให้เสียชื่อเสียงจัดการตามควรเพื่อทำให้ชื่อเสียงกลับคืนดีเมื่อผู้เสียหายร้องขอ ในคดีอาญา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 332 (2) ให้ศาลสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาโดยให้จำเลยชำระค่าโฆษณา

มาตรา 447 บัญญัติว่า **“บุคคลใดทำให้เขาต้องเสียหายแก่ชื่อเสียง เมื่อผู้ต้องเสียหายร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นจัดการตามควรเพื่อทำให้ชื่อเสียงของผู้นั้นกลับคืนดี แทนให้ใช้ค่าเสียหาย หรือทั้งให้ใช้ค่าเสียหายด้วยก็ได้”**[11] ตัวบทใช้คำว่า “จัดการตามควร” ไม่ได้ระบุวิธี การลงข้อความขอโทษจึงเป็นวิธีหนึ่งที่ผู้เสียหายขอได้ แต่ศาลต้องสั่งตามคำขอ และผู้เสียหายต้องระบุสิ่งที่ต้องการให้ชัดพอที่ศาลจะสั่งได้

ในคดีอาญา มาตรา 332 บัญญัติว่าในคดีหมิ่นประมาทซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่ง “(2) ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมด หรือแต่บางส่วนในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลายฉบับ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา”[12] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 976/2567 วินิจฉัยว่ามาตรา 332 (2) ให้อำนาจศาล **“ใช้ดุลพินิจสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ได้เองตามความเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดี ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่”** และคำว่าหนังสือพิมพ์รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ ศาลฎีกาจึงสั่งให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลายสองฉบับ และผ่านเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่แพร่หลายอีกสองเว็บไซต์[13]

สิ่งที่ศาลอาญาสั่งตามมาตรา 332 คือการโฆษณาคำพิพากษา ไม่ใช่คำขอโทษที่จำเลยเป็นผู้เขียน ผลของคำขอให้ลงข้อความขอโทษในคดีอาญาจึงไม่แน่นอนเสมอไป คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7256/2567 เป็นตัวอย่างโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษและขอ “ให้จำเลยลงข้อความขอโทษโจทก์ในโปรแกรมประยุกต์เฟซบุ๊กของจำเลยเป็นเวลา 1 เดือน” พร้อมค่าเสียหาย ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาให้ “คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก” และศาลฎีกาแก้เฉพาะโทษ นอกจากนั้นให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3[14] คำขอให้ลงข้อความขอโทษในคดีนี้จึงไม่ได้รับการกำหนดให้

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

เมื่อเทียบสองทาง คำขอโทษที่ได้จากการเจรจากำหนดถ้อยคำ ช่องทาง และระยะเวลาได้ละเอียดกว่าคำสั่งศาล ส่วนคำสั่งตามมาตรา 447 หรือ 332 มีข้อดีที่บังคับได้โดยไม่ต้องอาศัยความยินยอมของผู้กระทำ ผู้เสียหายที่ฟ้องคดีควรขอทั้งสองแบบให้ชัด คือขอให้โฆษณาคำพิพากษาในช่องทางที่ข้อความเดิมเผยแพร่ และในส่วนแพ่งขอให้จัดการตามควรตามมาตรา 447 โดยระบุวิธีที่ต้องการ

หนังสือขอโทษเป็นการรับสารภาพหรือไม่

หนังสือขอโทษไม่ใช่คำรับสารภาพในชั้นศาล แต่อาจถูกอ้างเป็นพยานเอกสารได้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 ให้อ้างพยานเอกสารที่น่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ได้ หากไม่ได้เกิดจากการจูงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบ และศาลชั่งน้ำหนักพยานทั้งปวงตามมาตรา 227

มาตรา 226 บัญญัติว่า “พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องเป็นพยานชนิดที่มิได้เกิดขึ้นจากการจูงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกหลวงหรือโดยมิชอบประการอื่น”[15] หนังสือขอโทษที่ผู้กระทำเขียนและส่งเองโดยสมัครใจ จึงอาจถูกผู้เสียหายนำมาอ้างเพื่อแสดงว่าผู้กระทำเป็นผู้โพสต์หรือผู้กล่าวถ้อยคำนั้น ในทางกลับกัน ผู้ที่ถูกบังคับหรือถูกหลอกให้เขียนหนังสือขอโทษ มีฐานตามมาตรา 226 ที่จะโต้แย้งว่าหนังสือนั้นเกิดขึ้นโดยมิชอบ

หนังสือขอโทษเพียงฉบับเดียวไม่ได้ทำให้ศาลต้องลงโทษ มาตรา 227 กำหนดว่า “ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น”[16] คำขอโทษที่เขียนเพื่อยุติความขัดแย้งอาจไม่ได้ยอมรับข้อเท็จจริงทุกข้อในคำกล่าวหา ศาลจึงต้องพิจารณาถ้อยคำของหนังสือร่วมกับพยานอื่น เช่น ภาพหน้าจอ ลิงก์ และพยานบุคคล

ประเด็นนี้เป็นจุดต่างจากกฎหมายบางประเทศ อังกฤษและเวลส์มี Compensation Act 2006 มาตรา 2 บัญญัติว่าคำขอโทษ ข้อเสนอรักษา หรือการเยียวยาอื่น **“shall not of itself amount to an admission of negligence or breach of statutory duty”** (ไม่ถือเป็นการยอมรับว่าประมาทเลินเล่อหรือฝ่าฝืนหน้าที่ตามกฎหมาย โดยลำพัง)[17] บทบัญญัตินี้ใช้กับความรับผิดฐานประมาทเลินเล่อ ไม่ใช่หมิ่นประมาท และประมวลกฎหมายไทยทั้งสามฉบับที่กล่าวถึงข้างต้นไม่มีบทบัญญัติทำนองเดียวกัน ผู้กระทำที่จะเขียนหนังสือขอโทษจึงควรเลือกถ้อยคำให้ตรงกับสิ่งที่ตนยอมรับจริง

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

ผู้เสียหายควรเรียกร้องคำขอโทษอย่างไร

ผู้เสียหายควรเรียกร้องเป็นหนังสือที่ระบุข้อความที่เป็นปัญหา สิ่งที่ขอให้ทำ และกำหนดเวลา โดยอ้างสิทธิตามกฎหมาย ไม่ มี ถ้อย คำขู่ ว่า จะ ทำให้ อีก ฝ่าย เสียชื่อเสียง เพราะประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337 ลงโทษการขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชื่อเสียงเพื่อให้ได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน และการเจรจาไม่หยุดอายุความร้องทุกข์สามเดือนตามมาตรา 96

มาตรา 337 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า **“ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นว่านั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกรรโชก”**[18] ตัวบทนี้ทำให้หนังสือเรียกร้องคำขอโทษต้องเขียนอย่างระมัดระวังเมื่อมีการเรียกเงินร่วมด้วย ข้อเรียกร้องควรอ้างฐานตามกฎหมาย เช่น ค่าเสียหายตามมาตรา 423 และการจัดการตามควรตามมาตรา 447 และไม่ควรมีข้อความทำนองว่าจะนำเรื่องส่วนตัวอื่นของอีกฝ่ายไปเปิดเผย

เรื่องเวลาเป็นจุดที่ผู้เสียหายพลาดบ่อย มาตรา 96 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 95 ในกรณีความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ”[19] การส่งหนังสือ การรอคำตอบ และการต่อรองถ้อยคำขอโทษไม่ได้ทำให้เวลาสามเดือนหยุดนับ ถ้าใกล้ครบกำหนดแล้วยังตกลงกันไม่ได้ ผู้เสียหายควรร้องทุกข์ไว้ก่อน แล้วเจรจาต่อ เมื่อได้คำขอโทษตามที่ตกลง แล้วจึง ถอน คำร้องทุกข์ ตามมาตรา 126 ลำดับ ขั้นตอน ตั้ง แต่วัน แรก ที่ พบ ข้อความอธิบายไว้ในบทความ โดนหมิ่นประมาทออนไลน์ ทำอย่างไร

หนังสือ เรียกร้อง ที่ใช้ได้ผล มัก มี องค์ประกอบ สี่ ส่วน ส่วน แรก ระบุ ข้อความ ลิงก์ วันที่ และ ช่องทาง ที่ เป็น ปัญหา ส่วนที่สองอธิบายสั้น ๆ ว่าเหตุใดข้อความนั้นทำให้ผู้เสียหายเสียชื่อเสียง ส่วนที่สามระบุสิ่งที่ขอ เช่น ลบข้อความ ลงข้อความขอโทษตามถ้อยคำที่แนบ และงดกล่าวซ้ำ ส่วนที่สี่กำหนดเวลาให้ตอบ และแจ้งว่าผู้เสียหายสงวนสิทธิดำเนินคดีตามกฎหมาย การแนบร่างถ้อยคำขอโทษที่ต้องการไปด้วยช่วยลดการต่อรองถ้อยคำหลายรอบ

หนังสือขอโทษควรมีข้อความอะไรบ้าง

หนังสือขอโทษที่ใช้ยุติข้อพิพาทได้ควร ระบุ ตัว คู่กรณี ข้อความ หรือ โพสต์ ที่ เป็น เหตุ ถ้อยคำ ถอน ข้อความ และ แสดง ความเสียใจ คำ รับ ว่า จะ ลบ และ ไม่ กล่าว ซ้ำ ช่องทาง และ ระยะเวลา ที่ ลง คำขอโทษ และ อ้าง ถึง บันทึก ยอมความที่กำหนดผลต่อคดีอาญาและคดีแพ่ง พร้อมลายมือชื่อและวันที่

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

ข้อความที่ควรมี	เหตุผลทางกฎหมาย	ข้อควรระวัง
ชื่อผู้ขอโทษและผู้รับคำขอโทษและผู้ลงนามแทนนิติบุคคล	ให้รู้ว่าใครผูกพัน และสอดคล้องกับมาตรา 851 ที่ต้องมีลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิด	ผู้ลงนามแทนบริษัทต้องมีอำนาจ
ข้อความหรือโพสต์ที่เป็นเหตุ พร้อมลิงก์ วันที่ และช่องทาง	กำหนดขอบเขตของเรื่องที่ขอโทษและเรื่องที่ระงับ	ไม่ควรยกถ้อยคำหมิ่นประมาทซ้ำทั้งหมดในคำขอโทษที่เผยแพร่
ถ้อยคำถอนข้อความและแสดงความเสียใจ	เป็นแก่นของการฟื้นฟูชื่อเสียง	ผู้ขอโทษควรรับเฉพาะสิ่งที่ตนยอมรับจริง เพราะหนังสืออาจถูกอ้างเป็นพยานเอกสาร
คำรับว่าจะลบข้อความและไม่กล่าวซ้ำ	ป้องกันความเสียหายต่อเนื่อง	ระบุกำหนดเวลาลบ และรวมข้อความที่ผู้ขอโทษแชร์ต่อไว้ด้วย
ช่องทาง ระยะเวลา และรูปแบบการลงคำขอโทษ	ให้ผู้ที่เห็นข้อความเดิมได้เห็นคำขอโทษ	ระบุว่าต้องคงไว้นานเท่าใดและห้ามลบก่อนครบกำหนด
อ้างถึงบันทึกยอมความหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ	กำหนดเวลาถอนคำร้องทุกข์ตามมาตรา 39 (2) และขอบเขตการสละสิทธิทางแพ่งตามมาตรา 852	หนังสือขอโทษที่แยกจากบันทึกยอมความไม่ได้ระงับคดีเอง
ลายมือชื่อและวันที่	ใช้เป็นหลักฐานว่าทำเมื่อใด และใช้นับเวลาปฏิบัติตามเงื่อนไข	เก็บต้นฉบับไว้ทั้งสองฝ่าย

ตารางนี้เป็นรายการตรวจสำหรับเริ่มร่าง ไม่ใช่แบบที่ใช้ได้กับทุกกรณี ถ้อยคำที่เหมาะสมขึ้นกับว่าข้อความเดิมเป็นข้อเท็จจริงหรือความเห็น เผยแพร่ในช่องทางใด และคู่กรณีตกลงเรื่องคดีแพ่งไว้อย่างไร

ควรแยกเอกสารเป็นสองฉบับ ฉบับแรกคือข้อความขอโทษที่จะเผยแพร่ เขียนสั้นและไม่กล่าวถึงเงินหรือรายละเอียดคดี ฉบับที่สองคือบันทึกยอมความระหว่างคู่กรณี ซึ่งกำหนดเงื่อนไข เวลาถอนคำร้องทุกข์ และการสละสิทธิทางแพ่ง การแยกเช่นนี้ทำให้ข้อความที่เผยแพร่ฟื้นฟูชื่อเสียงได้โดยไม่เปิดเผยข้อตกลงส่วนตัว และทำให้บันทึกยอมความมีรายละเอียดพอที่จะบังคับได้ตามมาตรา 851

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

ควรลงคำขอโทษในช่องทางใดและนานเท่าใด

คำขอโทษควรเผยแพร่ในช่องทางเดียวกับข้อความเดิมและให้กลุ่มผู้รับเดียวกันเห็น เช่น โพสต์สาธารณะในบัญชี เดิม หรือ ข้อ ความใน ไลน์ กลุ่ม เดิม ระยะเวลา ไม่ มี กฎหมาย กำหนด จึง ต้อง ตกลง ให้ ชัด ใน บันทึก ยอมความ ส่วน ใน คดีอาญา ศาล อาจ สั่ง ให้โฆษณา คำพิพากษา ใน หนังสือพิมพ์ และ เว็บไซต์ ข่าว ออนไลน์ ตามมาตรา 332 (2)

เหตุผล ของ การ เลือก ช่องทาง เดิม อยู่ ที่ ลักษณะ ของ ความเสียหาย ความเสียหาย จาก หมิ่นประมาท เกิด ใน สายตา ของผู้ที่ได้รับ ข้อความ คำขอโทษที่ส่งถึงผู้เสียหายทางข้อความส่วนตัวจึงไม่แก้ความเข้าใจของผู้ที่อ่านโพสต์เดิม ถ้าข้อความเดิมเป็นโพสต์สาธารณะซึ่งเป็นการโฆษณาตามมาตรา 328 คำขอโทษก็ควรเป็นโพสต์สาธารณะในบัญชีเดียวกัน ถ้าข้อความเดิมอยู่ในไลน์กลุ่มหรือกลุ่มปิด คำขอโทษควรอยู่ในกลุ่มนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 976/2567 ให้แนวทางเรื่องช่องทางในคดีอาญา ศาลไม่ได้จำกัดคำว่าหนังสือพิมพ์ไว้ที่สิ่งพิมพ์กระดาษ และสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาโดยย่อทั้งในหนังสือพิมพ์และเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ เมื่อข้อความเดิมเผยแพร่ทางแพลตฟอร์มออนไลน์ ผู้เขียนเห็นว่าหลักเดียวกันใช้กำหนดช่องทางของคำขอโทษที่เจรจากันได้ คือให้คำแก้ไขไปถึงผู้รับกลุ่มเดียวกับข้อความเดิม

ข้อตกลง เรื่อง ระยะเวลา ควร ระบุ ทั้ง วัน เริ่ม และ วัน สิ้นสุด และ ระบุ ว่า ผู้ขอโทษ ต้อง ไม่ ลบ แก้ไข หรือ ซ่อน โพสต์ คำขอโทษ ก่อน ครบ กำหนด ถ้า แพลตฟอร์ม มี ฟังก์ชัน ปักหมุด หรือ ตั้งค่า การ มองเห็น ควร ระบุ ให้ ชัด ด้วย หลักฐาน ว่า ลง คำขอโทษ แล้ว ควร เก็บ เป็น ภาพ หน้าจอ พร้อม วัน เวลา และ ลิงก์ เพื่อ ใช้ ตรวจ ว่า เงื่อนไข สำเร็จ ก่อน ถอน คำร้องทุกข์ วิธี เก็บ หลักฐาน ออนไลน์ ให้ มี น้ำหนัก อธิบาย ไว้ ใน บทความ เก็บ หลักฐาน หมิ่น ประมาท ออนไลน์

ผู้ถูกกล่าวหาควรพิจารณาอะไรก่อนลงนามหนังสือขอโทษ

ผู้ถูกกล่าวหาควรตรวจก่อนว่ามีข้อต่อสู้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 หรือ 330 หรือไม่ ถ้อยคำในหนังสือรับเฉพาะสิ่งที่ตนยอมรับจริงหรือไม่ และหนังสือผูกกับการถอนคำร้องทุกข์และการสละสิทธิทางแพ่งของผู้เสียหายแล้วหรือไม่ คำขอโทษที่ไม่ได้แลกกับการระงับคดี อาจเหลือเพียงพยานเอกสารที่อีกฝ่ายใช้ได้

ข้อต่อสู้หลักในคดีหมิ่นประมาทอยู่ในมาตรา 329 และ 330 มาตรา 329 บัญญัติว่าผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต “(1) เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม” หรือ “(3) ติชม ด้วย ความเป็นธรรม ซึ่ง บุคคล หรือ สิ่งใด อันเป็น วิสัย ของ ประชาชน ย่อม กระทำ”

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

เป็นต้น ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท[20] ส่วนมาตรา 330 ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่พิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาท เป็น ความจริง ไม่ต้อง รับโทษ เว้นแต่ เป็นการ ใส่ ความใน เรื่องส่วนตัว และ การพิสูจน์ ไม่ เป็นประโยชน์แก่ประชาชน[21] ผู้ที่มีข้อต่อสู้เหล่านี้ควรชั่งก่อนว่าการลงนามรับว่าข้อความของตนไม่เป็นความจริง จะขัดกับข้อต่อสู้ที่ตนอาจต้องใช้ภายหลังหรือไม่ ถ้าการเจรจาไม่สำเร็จ

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจขอโทษแล้ว ถ้อยคำที่ใช้ควรตรงกับสิ่งที่ตนยอมรับ เช่น ยอมรับว่าข้อความทำให้ผู้เสียหาย เสียหาย และ ถอน ข้อความ นั้น โดย ไม่ เพิ่ม ข้อเท็จจริง ใหม่ ที่ไม่ จำเป็น และ ควร ลงนาม หนังสือขอโทษพร้อมกับบันทึกที่ผู้เสียหายลงนามว่าจะถอนคำร้องทุกข์ภายในเวลาที่กำหนด ถ้าคดีอยู่ในชั้นศาลแล้ว การถอนฟ้องคดีความผิดต่อส่วนตัวทำได้ก่อนคดีถึงที่สุดตามมาตรา 35 วรรคสอง

ผู้ถูกกล่าวหาที่ได้รับหมายเรียกหรือรู้ว่ามีการร้องทุกข์แล้ว ควรอ่านเรื่องสิทธิในชั้นสอบสวนประกอบ ในบทความ ถูก แจ้งความ หมิ่นประมาท ออนไลน์ สิทธิ ของ ผู้ต้องหา และ ข้อ ต่อสู้ ก่อน ส่ง หนังสือ ใด ๆ ถึงผู้เสียหาย

กฎหมายเปรียบเทียบ: อังกฤษและญี่ปุ่นว่าด้วยคำขอโทษในคดีหมิ่นประมาท

อังกฤษและเวลส์มีกระบวนการ offer to make amends (ข้อเสนอแก้ไขและขอโทษ) ตาม Defamation Act 1996 ซึ่งผูกคำขอโทษเข้ากับผลทางคดีโดยตรง ส่วนญี่ปุ่นให้ศาลสั่งมาตรการฟื้นฟูชื่อเสียงตามประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา 723 ซึ่งใกล้กับมาตรา 447 ของไทย และศาลฎีกาญี่ปุ่นยอมรับคำพิพากษาที่สั่งให้ลงประกาศขอโทษในหนังสือพิมพ์

อังกฤษและเวลส์ Defamation Act 1996 มาตรา 2 ให้ผู้เผยแพร่ข้อความที่ถูกกล่าวหาว่าหมิ่นประมาทเสนอ “offer to make amends” ได้ ข้อเสนอนี้ต้องเป็นหนังสือ และมาตรา 2(4) กำหนดว่าเป็นข้อเสนอ **“to make a suitable correction of the statement complained of and a sufficient apology to the aggrieved party”** (แก้ไข ข้อความ ที่ ถูก ร้องเรียน อย่าง เหมาะสม และ ขอโทษ ผู้เสียหาย อย่าง เพียงพอ) เผยแพร่คำแก้ไขและคำขอโทษ และชำระค่าชดเชยและค่าใช้จ่าย มาตรา 3(2) กำหนดว่าผู้ที่รับข้อเสนอแล้วจะ ฟ้อง หรือ ดำเนินคดี หมิ่นประมาท ต่อ ไม่ได้ แต่ บังคับ ตาม ข้อเสนอ ได้ และมาตรา 4(2) กำหนด ว่า ถ้าผู้เสียหายไม่รับ การที่มีข้อเสนอเป็นข้อต่อสู้ในคดี[22] มาตรา 1 ถึง 4 ของกฎหมายนี้ถูกยกเลิกในสกอตแลนด์ตั้งแต่ปี 2022 แต่ยังใช้ในอังกฤษ เวลส์ และไอร์แลนด์เหนือ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

มาตรา 4(3) ตัดข้อต่อสู้นี้ถ้าผู้เสนอรู้หรือมีเหตุให้เชื่อว่าข้อความหมายถึงผู้เสียหาย และเป็นเท็จและหมิ่นประมาท ในคดี Milne v Express Newspapers [2004] EWCA Civ 664 ศาลอุทธรณ์อังกฤษเห็นพ้องกับการตีความของผู้พิพากษา Eady ซึ่งอธิบายวัตถุประสงค์ของกระบวนการนี้ว่า **“to provide an exit route for journalists who have made a mistake and are willing to put their hands up and make amends”** (เปิดทางออกให้ผู้สื่อข่าวที่ทำผิดพลาดและพร้อมยอมรับและแก้ไข) และข้อต่อสู้จะเสียไปเฉพาะผู้ที่กระทำโดยไม่สุจริต คือรู้ว่าข้อความไม่จริงหรือมีเหตุให้เชื่อว่าข้อความเป็นเท็จ[23] เมื่อเทียบกับไทย คำขอโทษตามกฎหมายอังกฤษมีกลไกในตัวบทที่บอกผลต่อคดีไว้ล่วงหน้า ส่วนในไทย ผลของคำขอโทษต้องสร้างขึ้นด้วยบันทึกยอมความและการถอนคำร้องทุกข์

ญี่ปุ่น ประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา 723 บัญญัติว่าศาลอาจสั่งมาตรการที่เหมาะสมเพื่อฟื้นฟูชื่อเสียง **“損害賠償に代えて、又は損害賠償とともに”** (แทนค่าเสียหาย หรือพร้อมกับค่าเสียหาย) ตามคำขอของผู้เสียหาย[24] โครงสร้างนี้เกือบตรงกับมาตรา 447 ของไทยที่ให้ศาลสั่งจัดการตามควร “แทนให้ใช้ค่าเสียหายหรือทั้งให้ใช้ค่าเสียหายด้วยก็ได้” ศาลฎีกาญี่ปุ่นองค์คณะใหญ่ วินิจฉัยเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 1956 ว่าคำพิพากษาที่สั่งให้ลงประกาศขอโทษในหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีเนื้อหาเพียงยอมรับความจริงของเหตุการณ์และแสดงความเสียใจ บังคับคดีโดยให้ผู้อื่นทำแทนได้ และไม่ขัดรัฐธรรมนูญมาตรา 19 ว่าด้วยเสรีภาพทางความคิดและมโนธรรม[25] ผู้เขียนเห็นว่าคำวินิจฉัยนี้ช่วยอธิบายมาตรา 447 ของไทยได้ด้วย คำสั่งให้ขอโทษที่จำกัดเนื้อหาไว้ที่การยอมรับข้อเท็จจริงและการแสดงความเสียใจ เป็นมาตรการฟื้นฟูชื่อเสียงที่ศาลกำหนดได้ชัดและบังคับได้

นิติเศรษฐศาสตร์และจิตวิทยาการเจรจา: คำขอโทษกับการยุติข้อพิพาท

งานวิจัยของ Robbennolt พบว่าคำขอโทษอาจช่วยให้โอกาสยุติข้อพิพาทดีขึ้น แต่ผลขึ้นกับลักษณะของคำขอโทษและข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี ข้อถกเถียงที่ตามมาคือกฎหมายควรกันคำขอโทษออกจากการเป็นพยานหลักฐานหรือไม่ สำหรับไทยซึ่งไม่มีบทบัญญัติเช่นนั้น บันทึกยอมความเป็นเครื่องมือที่ทำให้คำขอโทษมีผลทางคดี

Robbennolt ตั้งต้นจากข้อสังเกตว่า วัฒนธรรมทางกฎหมายของสหรัฐอเมริกามักไม่ส่งเสริมการขอโทษเพราะฝ่ายจำเลยกังวลว่าคำขอโทษจะถูกใช้เป็นคำยอมรับความรับผิด งานศึกษาเชิงประจักษ์ของเธอเปรียบเทียบคำขอโทษที่ยอมรับความรับผิดกับถ้อยคำที่เพียงแสดงความเห็นใจหรือคำขอโทษที่กฎหมายคุ้มครองไม่ให้รับฟัง และสรุปว่า **“an apology may favorably impact the prospects for settlement**

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

but that attention must be paid to both the nature of the apologetic expression and the circumstances of the individual case" (คำขอโทษอาจส่งผลดีต่อโอกาสการยุติข้อพิพาท แต่ต้องคำนึงทั้งลักษณะของถ้อยคำขอโทษและข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี)[26]

Taft เขียนตอบงานนี้โดยอธิบายว่าตามหลักพยานหลักฐานแบบดั้งเดิม คำขอโทษที่ยอมรับความผิดจะเข้าสู่สำนวนในฐานะคำยอมรับที่เป็นผลร้ายต่อผู้กล่าว และมีความเคลื่อนไหวทางนิติบัญญัติเพื่อคุ้มครองคำขอโทษจากผลนี้ Taft อ่านงานของ Robbennolt ว่าคำขอโทษที่ยอมรับความผิดเพิ่มโอกาสการยุติข้อพิพาทไม่ว่าคำขอโทษนั้นจะได้รับความคุ้มครองหรือไม่[27]

เมื่อนำกรอบนี้มาใช้กับคดีหมิ่นประมาทไทย ผู้เขียนเห็นว่าความเสียหายหลักคือความเข้าใจของผู้ที่ได้รับข้อความ คำขอโทษในช่องทางเดิมเป็นการเยียวยาที่ตรงกับความเสียหายนั้น และมีต้นทุนต่ำกว่าการดำเนินคดี จนถึงที่สุด สำหรับ ทั้งสองฝ่าย อุปสรรค อยู่ ที่ ฝ่าย ผู้กระทำ ซึ่ง กังวล ว่า คำขอโทษ จะ กลายเป็น พยานเอกสารตามมาตรา 226 ขณะที่ผู้เสียหายยังไม่มีหน้าที่ต้องถอนคำร้องทุกข์ บันทึกยอมความที่ผูกคำขอโทษกับการถอนคำร้องทุกข์และการสละสิทธิทางแพ่งในคราวเดียว ช่วยลดความเสี่ยงของทั้งสองฝ่าย และทำให้คำขอโทษเกิดขึ้นได้จริง

เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส ให้คำปรึกษาทั้งผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาในการร่างหนังสือขอให้ลบข้อความและขอโทษ หนังสือขอโทษ และบันทึกยอมความ งานว่าความในศาลดำเนินการโดยทีมทนายความที่ร่วมงาน ผลของแต่ละเรื่องขึ้นกับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของกรณีนั้น

คำถามที่พบบ่อย

คำถามที่พบบ่อยเรื่องหนังสือขอโทษกรณีหมิ่นประมาท ได้แก่ ผลต่อคดีอาญาและคดีแพ่ง บันทึกไกล่เกลี่ยที่มีเงื่อนไข การใช้หนังสือขอโทษเป็นพยานหลักฐาน คำสั่งศาลให้ขอโทษหรือโฆษณาคำพิพากษา อายุความร้องทุกข์ การเรียกเงินพร้อมคำขอโทษ และระยะเวลาโพสต์ขอโทษ คำตอบอ้างตัวบทและคำพิพากษาศาลฎีกาที่ตรวจกับฐานข้อมูลทางการแล้ว

ขอโทษแล้วคดีหมิ่นประมาทจบไหม

ไม่จบโดยอัตโนมัติ คดีอาญาระงับเมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความโดยถูกต้องตามกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) ส่วนสิทธิเรียกค่าเสียหายทางแพ่งระงับเฉพาะส่วนที่ผู้เสียหายสละไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 852

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

ลงนามบันทึกไกล่เกลี่ยแล้ว แต่ยังต้องทำตามเงื่อนไข ถือว่ายอมความแล้วหรือยัง

ยังไม่แน่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 262/2565 วินิจฉัยว่าบันทึกการไกล่เกลี่ยที่แสดงว่าผู้เสียหายยังไม่มีเจตนาสละสิทธิดำเนินคดีอาญาในทันที ยังไม่เป็นการยอมความตามกฎหมาย คดีจะระงับเมื่อถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องจริง

หนังสือขอโทษใช้เป็นหลักฐานยืนยันความผิดได้ไหม

อาจถูกอ้างเป็นพยานเอกสารได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 ถ้าไม่ได้เกิดจากการจูงใจ คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หรือหลอกลวง แต่ศาลต้องชั่งน้ำหนักร่วมกับพยานอื่นและลงโทษได้เมื่อแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงตามมาตรา 227 ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติที่กันคำขอโทษออกจากการเป็นพยานหลักฐาน

ศาลสั่งให้จำเลยลงข้อความขอโทษได้ไหม

ในคดีแพ่ง ศาลสั่งให้จัดการตามควรเพื่อทำให้ชื่อเสียงกลับคืนดีได้เมื่อผู้เสียหายร้องขอ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 447 ในคดีอาญา ศาลสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 332 (2) และ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 976/2567 ถือว่า รวมถึง เว็บไซต์ข่าวออนไลน์

ระหว่างรอคำขอโทษ ต้องแจ้งความไว้ก่อนหรือไม่

ควรตรวจกำหนดเวลา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 ให้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด การเจรจาไม่ทำให้เวลาหยุดนับ ถ้าใกล้ครบกำหนด ควรร้องทุกข์ไว้ก่อนแล้วถอนเมื่อได้คำขอโทษตามที่ตกลง

เรียกเงินพร้อมให้ขอโทษ ผิดกรรโชกไหม

ค่าเสียหายและการจัดการตามควรเพื่อทำให้ชื่อเสียงกลับคืนดีเป็นสิทธิที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 และ 447 รับรองไว้ แต่ถ้อยคำที่ขู่ว่าจะทำอันตรายต่อชื่อเสียงของอีกฝ่ายเพื่อให้ได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน อาจเข้าองค์ประกอบความผิดฐานกรรโชกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

ควรโพสต์ขอโทษนานแค่ไหน

กฎหมายไม่ได้กำหนดระยะเวลา คู่กรณีต้องตกลงกันในบันทึกยอมความ โดยระบุช่องทาง วันเริ่ม วันสิ้นสุด และข้อห้ามลบหรือซ่อนโพสต์ก่อนครบกำหนด ช่องทางที่เหมาะคือช่องทางเดียวกับข้อความเดิม เพื่อให้ผู้ที่เห็นข้อความเดิมเห็นคำขอโทษ

เชิงอรรถ

1. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 333 “ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายในความผิดฐานหมิ่นประมาทตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรสหรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

2. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 “สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้ (1) โดยความตายของผู้กระทำผิด (2) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย ...” (ยกเฉพาะอนุมาตรา (1) และ (2)) (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

3. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 126 “ผู้ร้องทุกข์จะแก้คำร้องทุกข์ระยะใด หรือจะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้” วรรคสอง “ในคดีซึ่งมิใช่ความผิดต่อส่วนตัว การถอนคำร้องทุกข์เช่นนั้นย่อมไม่ตัดอำนาจพนักงานสอบสวนที่จะสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่จะฟ้องคดีนั้น” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

4. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35 วรรคสอง “คดีความผิดต่อส่วนตัวนั้น จะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ แต่ถ้าจำเลยคัดค้าน ให้ศาลยกคำร้องขอถอนฟ้องนั้นเสีย” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

5. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 262/2565 (ป.อ. มาตรา 326, 333 วรรคหนึ่ง, ป.วิ.อ. มาตรา 39 (2)) ย่อคำพิพากษาตามที่ฐานข้อมูลแสดง: “ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 บัญญัติว่า "สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้...(2) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย...." และตาม ป.อ. มาตรา 333 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติอยู่ในหมวดความผิดฐานหมิ่นประมาทว่า "ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้..." ดังนั้น ความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ป.อ. มาตรา 326 ซึ่งบัญญัติอยู่ในหมวดความผิดฐานหมิ่นประมาท ที่โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ จึงเป็นความผิดต่อส่วนตัวซึ่งยอมความกันได้ ...” และในส่วนเงื่อนไขของบันทึกการไกล่เกลี่ยยอมความ “...แสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่ได้มีเจตนาจะสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในทันที ... กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความตามกฎหมาย อันจะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (2)” (ฐานข้อมูลคำพิพากษาศาลฎีกา deka.supremecourt.or.th ตรวจเมื่อ 4 ตุลาคม 2569 และตรวจซ้ำ 23 ตุลาคม 2569)

6. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 วรรคหนึ่ง “ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากควรจะรู้ได้” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

7. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 850 “อันว่าประนีประนอมยอมความนั้น คือสัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

8. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 851 “อัน สัญญา ประนีประนอมยอมความ นั้น ถ้า มิได้ มี หลักฐานเป็นหนังสือ อย่างใด อย่างหนึ่ง ลงลายมือชื่อ ฝ่าย ที่ต้อง รับผิด หรือ ลายมือชื่อ ตัวแทน ของ ฝ่าย นั้น เป็นสำคัญ ท่าน ว่า จะ ฟ้องร้อง ให้ บังคับ คดี หา ได้ ไม่” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

9. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 852 “ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอม สละ นั้น ระงับ สิ้นไป และ ทำให้ แต่ละ ฝ่าย ได้ สิทธิ ตามที่ แสดง ใน สัญญา นั้น ว่า เป็น ของ ตน” (ตรวจ คำต่อคำ กับ ฐาน ข้อมูล กฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

10. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 438 วรรคหนึ่ง “ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

11. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 447 “บุคคลใดทำให้เขาต้องเสียหายแก่ชื่อเสียง เมื่อผู้ต้องเสียหายร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นจัดการตามควรเพื่อทำให้ชื่อเสียงของผู้นั้นกลับคืนดีแทนให้ใช้ค่าเสียหาย หรือทั้งให้ใช้ค่าเสียหายด้วยก็ได้”
และมาตรา 448 วรรคหนึ่ง “สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

12. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 332 “ในคดีหมิ่นประมาทซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่ง (1) ให้ยึด และทำลายวัตถุหรือส่วนของวัตถุที่มีข้อความหมิ่นประมาท (2) ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมด หรือแต่บางส่วนในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลายฉบับ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

13. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 976/2567 ย่อคำพิพากษา: “ป.อ. มาตรา 332 (2) เป็นบทกฎหมายที่ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ได้เองตามความเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดี ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ และคำว่า “หนังสือพิมพ์” ย่อมปริวรรตไปตามยุคสมัย มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้นโดยใช้กระดาษ แต่ยังมีความหมายรวมถึงข้อมูลข่าวสารเป็นตัวหนังสือที่ประชาชนทั่วไปสามารถอ่านเข้าใจได้ ซึ่งเผยแพร่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ... จึงเห็นสมควรให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลาย 2 ฉบับ เป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อผ่านทางเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่แพร่หลายอีก 2 เว็บไซต์ด้วย โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา” (deka.supremecourt.or.th ตรวจ 28 กันยายน 2569)

14. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7256/2567 คำฟ้อง: “ให้จำเลยลงข้อความขอโทษโจทก์ในโปรแกรมประยุกต์เฟซบุ๊กของจำเลยเป็นเวลา 1 เดือน และให้จำเลยชำระค่าเสียหาย 800,000 บาท” คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 (ตามที่ปรากฏในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7256/2567): "คำขอ อื่น นอกจากนี้ให้ยก นอกจาก ที่ แก้ให้ เป็นไปตาม คำพิพากษา ศาลชั้นต้น" ผล คดี ชั้น ศาลฎีกา: “พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำคุก 3 เดือน และปรับ 1,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษจำคุกมาก่อน เห็นควรให้โอกาสจำเลยกลับตัวเป็น พลเมืองดี โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ให้คุมประพฤติจำเลยมีกำหนด 1 ปี โดยให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง และให้ทำงานบริการสังคม เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ภายใน 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3” (ฐานข้อมูลคำพิพากษาศาลฎีกา deka.supremecourt.or.th ตรวจเมื่อ 30 ตุลาคม 2569)

15. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 “พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องเป็นพยานชนิดที่มิได้เกิดขึ้นจากการจูงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกหลวงหรือโดยมิชอบประการอื่น และให้สืบตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยาน” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

16. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 “ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำผิด หรือไม่ ให้ยก ประโยชน์ แห่ง ความสงสัย นั้น ให้ จำเลย” (ตรวจ คำต่อคำ กับ ฐานข้อมูล กฎหมาย ของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

17. Compensation Act 2006 (c. 29) section 2 “An apology, an offer of treatment or other redress, shall not of itself amount to an admission of negligence or breach of statutory duty.” (legislation.gov.uk ใช้บังคับในอังกฤษและเวลส์ เปิดอ่าน 11 พฤศจิกายน 2569, คำแปลในเนื้อความเป็นคำแปลโดยผู้เขียน)

18. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337 วรรคหนึ่ง “ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นว่านั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกรรโชก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

19. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 “ภายใต้บังคับมาตรา 95 ในกรณีความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” และมาตรา 95 วรรคหนึ่ง “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ ... (4) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

20. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 “ผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต (1) เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม (2) ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติการตามหน้าที่ (3) ติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ หรือ (4) ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

21. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 330 “ในกรณีหมิ่นประมาท ถ้าผู้ถูกหาว่ากระทำความผิด พิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นความจริง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ห้ามไม่ให้พิสูจน์ ถ้าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน” และมาตรา 331 “คู่ความ หรือทนายความของคู่ความ ซึ่งแสดงความคิดเห็น หรือข้อความในกระบวนพิจารณาคดีในศาล เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท” (ตรวจคำต่อคำกับฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับปรับปรุงล่าสุด 12 พฤศจิกายน 2569)

22. Defamation Act 1996 (c. 31) section 2(4) “An offer to make amends under this section is an offer: (a) to make a suitable correction of the statement complained of and a sufficient apology to the aggrieved party, (b) to publish the correction and apology in a manner that is reasonable and practicable in the circumstances, and (c) to pay to the aggrieved party such compensation (if any), and such costs, as may be agreed or determined to be payable.” section 3(2) “The party accepting the offer may not bring or continue defamation proceedings in respect of the publication concerned against the person making the offer, but he is entitled to enforce the offer to make amends, as follows.” และ section 4(2) “The fact that the offer was made is a defence (subject to subsection (3)) to defamation proceedings in respect of the publication in question by that party against the person making the offer.” (legislation.gov.uk ฉบับ Latest available (Revised) เปิดอ่าน 11 พฤศจิกายน 2569, มาตรา 1-4 ถูกยกเลิกเฉพาะในสกอตแลนด์ตั้งแต่ 8 สิงหาคม 2022 โดย Defamation and Malicious Publication (Scotland) Act 2021, คำแปลในเนื้อความเป็นคำแปลโดยผู้เขียน)

23. Milne v Express Newspapers [2004] EWCA Civ 664 วรรค 35 (ยกคำพิพากษาของ Eady J) “The main purpose of the statutory regime is to provide an exit route for journalists who have made a mistake and are willing to put their hands up and make amends.” และ “It was only intended to shut out those who have acted in bad faith; that is to say where a defendant knows that what he is alleging is untrue (not, of course, suggested as applying in this case) or where he has reason to believe that the words are false.” วรรค 51 “In our judgment, therefore, Eady J’s first judgment contains a correct construction of section 4(3) of the 1996 Act for the reasons which he gave.” (caselaw.nationalarchives.gov.uk เปิดอ่าน 11 พฤศจิกายน 2569)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html

24. 民法（明治二十九年法律第八十九号）第七百二十三条「他人の名誉を毀損した者に対しては、裁判所は、被害者の請求により、損害賠償に代えて、又は損害賠償とともに、名誉を回復するのに適当な処分を命ずることができる。」（e-Gov 法令検索 API lawId 129AC0000000089 เปิดอ่าน 11 พฤศจิกายน 2569, คำแปลในเนื้อความเป็นคำแปลโดยผู้เขียน）

25. 最高裁判所大法廷 昭和31年7月4日判決 昭和28(オ)1241 謝罪広告請求事件 民集第10巻7号785頁 裁判要旨「一 新聞紙に謝罪広告を掲載することを命ずる判決は、その広告の内容が単に事態の真相を告白し陳謝の意を表明する程度のものにあつては、民訴第七三三条により代替執行をなし得る。二　右判決は憲法第一九条に反しない。」（courts.go.jp เปิดอ่าน 11 พฤศจิกายน 2569, คำแปลในเนื้อความเป็นคำแปลโดยผู้เขียน）

26. Jennifer K. Robbennolt, “Apologies and Legal Settlement: An Empirical Examination,” Michigan Law Review 102, no. 3 (2003): 460, doi:10.2307/3595367 (ตรวจบรรณานุกรมกับ Crossref และอ่านบทคัดย่อจาก repository.law.umich.edu/mlr/vol102/iss3/3 เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2569)

27. Lee Taft, “Apology Within a Moral Dialectic: A Reply to Professor Robbennolt,” Michigan Law Review 103, no. 5 (2005): 1010, doi:10.36644/mlr.103.5.apology (อ่านบทคัดย่อจาก repository.law.umich.edu/mlr/vol103/iss5/3 เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2569)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamdefamationlaw.com/articles/defamation-apology-letter.html